

www.strik

www.strik.rs

NASLOV ORIGINALA

Annie Ernaux
L'Occupation

UREDNIKA

Ljubica Pupezin

Copyright © Éditions Gallimard, Paris, 2002

Copyright © 2022. Štrik, za srpski jezik

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se
umnožavati ni u kom obliku bez prethodne dozvole izdavača
ili vlasnika izdavačkih prava.

Ani Erno

ZAPOSEDNUTOST

PREVEO S FRANCUSKOG
Bojan Savić Ostojić

BEOGRAD
2022

*... pa ipak sam znala da bih, kad bih mogla da
doprem do kraja svojih osećanja, otkrila istinu o
sebi i svetu, istinu svega onoga oko čega
neprekidno lomimo glavu i patimo se.*

Džin Ris
[After leaving
Mr. Mackenzie,
1931]

Uvek sam želela da pišem kao da ću biti odsutna kada se tekst pojavi. Da pišem kao na samrti, kao da više neće biti nikakvih sudija. Mada je možda iluzorno verovati da je smrt nužan preduslov za pojavljivanje istine.

Kad sam se budila, prvo sam se hvatala za njegov penis, krut od spavanja, i ostajala tako, kao okačena o granu. Mislila sam: „Sve dok se držim ovoga, nisam izgubljena u svetu.” Ako danas dobro razmislim, mislim da sam time htela da kažem da mi nije trebalo ništa drugo osim da mi ruka bude sklopljena oko penisa tog muškarca.

On je sad u krevetu druge žene. Možda i ona pravi isti pokret, pruža ruku i hvata mu se za penis. Ta ruka mi se mesecima priviđala i činilo mi se da je moja.

Pa ipak sam ja ostavila V:-a, nekoliko meseci ranije, posle veze od šest godina. Delom zbog umora, a delom zato što sam bila nesposobna da žrtvujem svoju slobodu, stečenu posle osamnaest godina braka, zarad zajedničkog života koji je on od samog početka zdušno priželjkivao. I dalje smo se čuli telefonom i viđali s vremena na vreme. Jedne večeri me je pozvao, najavio da se seli iz svoje garsonjere i da će početi da živi s jednom ženom. Od tog trenutka su važila nova pravila – što se telefoniranja tiče: zvaću ga samo na mobilni, a kad je reč o viđanju: nikada uveče ili vikendom. Po osećaju poraženosti koji me je ophrvao primetila sam da se pojavio novi element. Od tog trenutka, postojanje te druge žene zaposelo je moj život. Od tog trenutka mislila sam samo kroz nju.

Ta žena mi je nastanila glavu, grudi i trbuh, išla je za mnom u stopu, diktirala mi emocije. Istovremeno,

njeno neprekidno prisustvo podstaklo me je da živim intenzivnije. Izazivala je unutrašnje kretanje za koje pre nje nisam znala, šireći po meni energiju i izvore maštanja za koje se više nisam smatrala sposobnom. Održavala me je u neprekidnoj i grozničavoj aktivnosti.

Bila sam zaposednuta, u oba značenja te reči.

Dok je to stanje trajalo, nisam obraćala pažnju na svakodnevne brige i razdraženosti. Na neki način, ono me je smeštalo izvan dometa uobičajene osrednjosti života. Ali i politička dešavanja i aktuelnosti tada nisu mogli da deluju na mene. Koliko god pokušavam da se prisetim, izuzev konkorda koji nakon uzletanja pada na Hotelisimo u Gonesu, ništa što se tog leta 2000. dogodilo u svetu nije mi ostalo u pamćenju.

S jedne strane, to je bila patnja, a s druge, misao nesposobna da se usmeri na bilo šta osim na ustanovljavanje i analizu te patnje.

Morala sam po svaku cenu da saznam njeno ime i prezime, starost, zanimanje i adresu. Podaci koje je društvo izmislilo kako bi odredilo identitet pojedinca, za koje se olako tvrdi da ne vode dubljem upoznavanju osobe, zapravo su bili, sada sam shvatala, od prvorazrednog

značaja. Samo su oni mogli da mi pomognu da iz raznorodne mase svih žena izvučem jedan fizički i društveni tip, da zamislim jedno telo, poseban način života, i utvrdim sliku te osobe. I čim mi je V., prilično nerado, rekao da ona ima četrdeset sedam godina, da je nastavnica, razvedena, sa šesnaestogodišnjom ćerkom, i da živi u Rapovoj aveniji u sedmom arondismanu, zamislila sam siluetu u strogom kostimu i bluzi, besprekorno isfeniranu, kako sprema nastavu za stolom u polumraku nekog buržuskog stana.

Broj 47 postao je neobično materijalan. Te dve cifre su mi se svuda priviđale, preuveličane. Žene sam tada delila samo po vremenu i starenju čije sam znakove procenjivala na njima, poredeći ih sa svojim. Sve žene za koje sam mogla reći da imaju između četrdeset i pedeset godina, koje su se odevale „elegantno jednostavno”, u uniformi stanovnica imućnih kvartova, postale su dvojnice te žene.

Primetila sam da mrzim sve nastavnice – pri čemu sam to bila i sama, kao i moje najbolje prijateljice – zbog njihovog odlučnog i besprekornog izgleda. To me je vraćalo na moj doživljaj nastavnica kad sam sama

bila učenica, kada su me toliko impresionirale da sam bila ubeđena da nikad neću moći da se bavim tim poslom i budem poput njih. To se telo moje neprijateljice proširilo na ceo skup onoga što je u tom trenutku nosilo najprikladnije moguće ime: nastavno telo.

U metrou, bilo koja žena u četrdesetim, sa školskom torbom, bila je „ona”, a pogled na nju ispunjavao me je patnjom. Osećala sam koliko je ravnodušna prema mojoj pažnji, a njeno manje-više živahno i odlučno ustajanje sa sedišta, potom izlazak na stanici – čije sam ime momentalno pamtila – doživljavala sam kao poništenje moje ličnosti. Ona u kojoj sam tokom čitave vožnje videla novu V-ovu ženu na taj način mi se plazila.

Jednog dana setila sam se kako se Ž., zacakljenih očiju pod kovrdžavom kosom, hvalila da u toku sna doživljava orgazme od kojih se budi. Najedanput je ova žena, koja mi se pričinjavala, zauzela njeno mesto. Iz nje su počeli da izbijaju čulnost i neprekidni orgazmi. Kao da se čitava erotski vanredno obdarena kategorija žena, arogantna, poput one žene čije fotografije kraše letnji „seksualni dodatak” u ženskim magazinima,

trijumfalno uzdigla – pokazujući kako ja ne spadam u nju.

Tela žena koje sam sretala neprekidno su se pretakala u telo te žene, „viđala sam je posvuda”.

Ako bi mi se desilo da prelistavajući čitulje ili oglase za nekretnine u *Mondu* naiđem na spomen Rapove avenije, svest da ta žena živi u njoj naglo bi mi zapose-
la čitanje, koje se nastavljalo gubeći smisao. Unutar neodređenog prečnika koji se proteže od Doma invalida do Ajfelove kule, obuhvatajući most Alma i mirni, ušuškani deo sedmog arondismana, prostirala se teritorija gde ne bih smela da kročim ni za živu glavu. Ta oblast je uvek bila prisutna u meni, a sad ju je potpuno zarazila druga žena. Snop sa svetionika Ajfelove kule, vidljiv s prozora moje kuće na obroncima zapadnog predgrađa, uporno mi je, svake noći, pokazivao tu teritoriju, obasjavajući je redovno sve do ponoći.

Kad sam, zbog nekakve obaveze, morala da odem u Pariz, u Latinsku četvrt, gde je posle Rapove avenije verovatnoća da ga sretnem u njenom društvu bila najveća, činilo mi se da se nalazim u neprijateljskom prostoru, da sam pod nedokučivim nadzorom sa svih